

10100100110001101110100 0 1 0 1 1 01 1 1 01 001 001 0 0 1 1 0001101 110100010 110110010

EIZ pre VaV

kurz

Elektronické informačné zdroje pre vedu - Publikačný poradca

Katarína Kysel'ová

Centrum vedecko-technických informácií SR

Investícia do Vašej budúcnosti

Táto prezentácia je šírená pod licenciou
[Creative Commons 4.0 Attribution](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Elektronické informačné zdroje

- odborná a vedecká literatúra dostupná v elektronickej forme
 - články, celé čísla a ročníky elektronických časopisov, elektronické knihy, elektronické zborníky, indexy, registre a pod.
- + rôzne funkcie a nástroje spojené s využívaním e-zdrojov

Delenie EIZ:

A) podľa spôsobu vzniku:

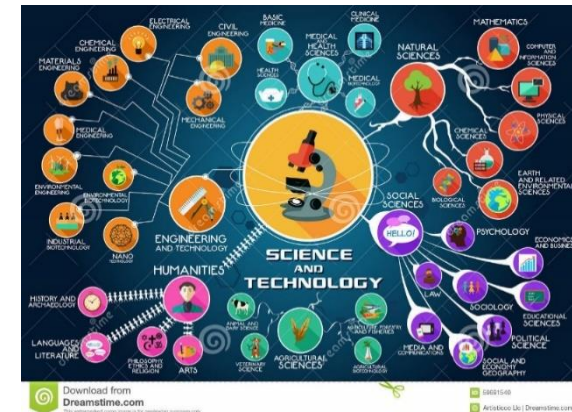
- „digital born“: vytvorené priamo v elektronickom prostredí
- zdigitalizované: dokumenty transformované z tlačenej podoby do digitálnej

B) podľa druhu obsahu:

- plnotextové: obsahujú prevažne plné a pôvodné texty dokumentov
- bibliografické: obsahujúce len základné alebo rozšírené bibliografické údaje o pôvodných dokumentoch
- bibliometrické: obsahujúce nástroje pre hodnotenie publikačnej činnosti (jednotlivých vedcov, tímov, inštitúcií, krajín, atď.)

C) podľa tematického zamerania

- multidisciplinárne: svojim obsahom (témou) pokrývajú viaceré vedné odbory
- odborové: zamerané na konkrétny vedný odbor (prírodné vedy, lekárske vedy, technické vedy ...)

D) podľa dostupnosti pre používateľov

- voľne dostupné informačné zdroje
- Open Access zdroje - zdroje s otvoreným prístupom
- licencované informačné zdroje

Elektronické informačné zdroje = informačné databázy

- báza dát
- software štruktúrujúci tieto dáta a definujúci vzájomné vzťahy medzi nimi
- software na prácu s dátami

Črty informačných databáz

- organizovanosť
- presnosť a relevancia
- dôveryhodnosť a spoľahlivosť

Vyhľadávanie v databázach

- Podľa autora, názvu dokumentu, ISBN/ISSN
- Podľa témy – zadávame kľúčové slová

Termín rešerš – výťah, súhrn alebo proces vyhľadávania informácií na základe kľúčových slov (rešeršovanie) s cieľom získať zoznam relevantných dokumentov (informácií) a prehľad vo zvolenej oblasti

Vyhľadávanie v databázach

- stanovenie kľúčových slov
 - mali by vyjadrovať obsah stanovenej témy,
- z názvu témy použijeme všetky určujúce slová
- synonymá a ostatné dôležité termíny
- prieskum s cieľom pochopiť tému – prípadné doplnené kľúčové slová

Vyhľadávanie v databázach

- Boolovské operátory – AND, OR, NOT
- Proximitné operátory – WITHIN/n (n-číslo, vzdialenosť slov od seba)
PRECEED/n (n-číslo, vzdialenosť slov od seba)
- Špeciálne znaky – () pomocou zátvoriek stanovujeme prioritu
 - * sa používa namiesto jedného alebo viacerých znakov na konci výrazu
 - ? náhrada za ľubovoľný znak
 - „“ vyhladá kľúčové slová presne podľa zadania

Vyhľadávanie v databázach

Zužovanie vyhľadávania

- Geograficky – krajina pôvodu dokumentu alebo jazyk dokumentu
- Časový rozsah – určité časové obdobie
- Tematická oblasť – odbor do ktorého problematika patrí
- Formát – knihy (monografie, učebnice, zborníky, ...) alebo časopisy (vedecké, odborné časopisy ...)
- Pôsobisko autora
-

Discovery systémy

- vyhľadávacie platformy, ktoré poskytujú integrované centrálné vyhľadávanie vo viacerých EIZ zároveň
- technický systém, ktorý na základe dohody s producentami databáz harvestuje obsah z rôznorodých elektronických informačných zdrojov a integruje indexáciu, triedenie a popis zdrojových dát do jedného rozhrania

Rozvoj kolekcie elektronických informačných zdrojov

- Definícia ponuky EIZ v knižnici, tematický profil a druhy EIZ
- Definícia používateľov EIZ v knižnici
- Definícia výberových kritérií pre komerčné EIZ
- Akvizičný proces
- Forma a harmonogram hodnotenia používania EIZ

Ďakujem za pozornosť